

Gofal Cymdeithasol **Cymru**
Social Care **Wales**

Safonau diogelu grŵp F

Safonau hyfforddiant, dysgu a datblygu diogelu cenedlaethol
- grŵp F.

Cyhoeddwyd gyntaf: 20 Hydref 2022

Diweddariad olaf: 2 Hydref 2023

Lawrlwythwyd y ddogfen hon o gofalcymdeithasol.cymru ac efallai nid hwn yw'r fersiwn diweddaraf.

Ewch i <https://gofalcymdeithasol.cymru/adnoddau-canllawiau/diogelu-rhestr/safonau-hyfforddiant-dysgu-a-datblygu-cenedlaethol/safonau-diogelu-grwp-f> am y fersiwn diweddaraf.

Safonau hyfforddiant, dysgu a datblygu diogelu cenedlaethol - grŵp F.

Pwyntiau pwysig i'w nodi

1. Mae'r safonau hyn yn cyfeirio at rai rolau enghreifftiol, ond nid ydynt yn nodi'r holl rolau a chyfrifoldebau ar draws y sector. Felly, dyletswydd sefydliadau yw nodi o fewn eu gweithlu eu hunain, pa rolau sy'n gweddu i grwpiau penodol. Wrth bennu hyfforddiant priodol ar gyfer pob aelod staff, bydd angen i'r sefydliad sicrhau bod yr aelod staff wedi ei osod yn y grŵp sy'n briodol ar ei gyfer. Os yw sefydliadau neu reolwyr yn ansicr pa grŵp yw'r un priodol, ac os yw'r rôl yn perthyn i fwy nag un grŵp, disgwylir i'r ymarferydd gael ei hyfforddi yn y grŵp uwch, er enghraifft os yw gweithiwr yn perthyn i grŵp B ac C, dylid ei hyfforddi ar lefel grŵp C.
2. Drwy'r safonau i gyd, disgwylir i bob ymarferydd sy'n cychwyn mewn rôl newydd o grŵp B ymlaen fod wedi cwblhau hyfforddiant yn y grwpiau blaenorol cyn cychwyn y rôl. Fel arall, dylid ei gefnogi i gwblhau'r hyfforddiant yn ystod chwe mis cyntaf ei gyfnod sefydlu.

Rolau a chyfrifoldebau

Ymarferwyr grŵp F yw'r bobl ar y lefel uchaf mewn sefydliad. Un person mewn unrhyw sefydliad sector cyhoeddus fydd yn bennaf gyfrifol am ddiogelu. Byddai hyn fel arfer yn ymwneud â diogelu corfforaethol ac nid yw hyn yr un fath â bod yn bennaf gyfrifol am wneud penderfyniadau yn y broses ddiogelu ([fel y nodir yma](#)). Dylai pob ymarferydd grŵp F gael mynediad at gyngor ac arbenigedd diogelu gan weithwyr proffesiynol dynodedig neu enwebedig.

Nid oes angen yr un wybodaeth fanwl am ddiogelu ar ymarferwyr grŵp F ag ymarferwyr grŵp F gan nad oes angen iddynt o reidrwydd gael yr un lefel o arbenigedd a sgiliau. Ond mae arnynt angen yr ymwybyddiaeth sylfaenol o ddiogelu a welir yng Ngrŵp A. Dylent hefyd gwblhau hyfforddiant ad hoc perthnasol, megis Trais yn erbyn Menywod, Cam-drin Domestig a Thrais Rhywiol (VAWDASV) a'r Adolygiad Diogelu Unedig Sengl sydd wedi'i fwriadu ar gyfer y grŵp hwn.

Egwyddorion cofiadwy:

- Rwy'n rhoi arweiniad sy'n cwmpasu diogelu yn y sector cyhoeddus ac yn hyrwyddo gwaith amlasiantaethol bob amser
- Rwy'n deall elfennau craidd diogelu ac yn deall pam mae'r maes hwn yn bwysig
- Mae ymarferwyr grŵp E yn fy arwain ac yn rhoi sicrwydd i mi ar feysydd sy'n peri pryder.

Grŵp F: Rolau arbenigol ac arweinwyr sector (Yn cyfateb i Lefel 5 mewn iechyd)

a) Cymwyseddau craidd.

- Fel mae grŵp A yn ei nodi.
- Sicrhau bod y sefydliad yn bodloni canllawiau a safonau perthnasol cenedlaethol Cymru a'r DU ar gyfer diogelu.
- Hyrwyddo diwylliant cadarnhaol o ddiogelu, gan gynnwys sicrhau bod yna weithdrefnau mwy diogel ar gyfer recriwtio staff, chwythu'r chwiban, polisïau priodol ar gyfer diogelu (gan gynnwys diweddarau rheolaidd) a bod staff a'r cyhoedd yn ymwybodol bod y sefydliad yn cymryd diogelu o ddifrif ac y bydd yn ymateb i bryderon am les pobl.
- Penodi cyfarwyddwr gweithredol sy'n arwain ar ddiogelu.

- Sicrhau bod arferion diogelu ac amddiffyn da yn digwydd ym mhob rhan o'r sefydliad.
- Sicrhau bod gan wasanaethau gweithredol adnoddau i gefnogi ac ymateb i ofynion diogelu yn effeithiol.
- Sicrhau bod strategaeth effeithiol ar gyfer hyfforddi a goruchwyllo diogelu yn cael adnoddau ac yn cael ei darparu.
- Sicrhau a hyrwyddo arferion gwaith partneriaeth priodol, diogel ac amlasiantaethol a sicrhau bod arferion rhannu gwybodaeth yn digwydd o fewn y sefydliad.
- Sicrhau bod prosesau llywodraethu cadarn ar waith i roi sicrwydd ynghylch diogelu.
- Sicrhau bod polisiâu a gweithdrefnau diogelu plant ac oedolion yn gweithio'n effeithiol gyda'i gilydd.

b) Gwybodaeth, sgiliau, agweddau a gwerthoedd.

1. Deall rôl a chyfrifoldebau rhianta corfforaethol eu sefydliad.
2. Deall achosion a chanlyniadau posibl esgeulustod difrifol.
3. Deall yr asiantaethau sy'n ymwneud â diogelu ac amddiffyn, eu rolau a'u cyfrifoldebau, a phwysigrwydd cydweithredu amlasiantaethol.
4. Deall y rhwymedigaethau statudol i weithio gyda'r bwrdd diogelu rhanbarthol ac asiantaethau diogelu eraill, gan gynnwys y sector gwirfoddol.
5. Deall y rhwymedigaethau moesegol, cyfreithiol a phroffesiynol sy'n gysylltiedig â rhannu gwybodaeth sy'n ymwneud â diogelu ac amddiffyn.
6. Deall y rhwymedigaeth statudol i gymryd rhan mewn adolygiadau ymarfer, adolygiadau dynladdiad domestig a phrosesau adolygu eraill, megis yr ymateb gweithdrefnol i farwolaethau annisgwyl mewn plant (PRUDIC), a gweithredu'r hyn a ddysgir ohonynt.
7. Deall bod angen darparu a chydymffurfio â hyfforddiant staff mewn sefydliadau comisiynu a darparu a bod hyn yn anghenraid sefydliadol.
8. Deall pwysigrwydd polisiâu diogelu ac amddiffyn ar gyfer personél, gan gynnwys defnyddio fetio a gwahardd a recriwtio diogel. Bod yn ymwybodol o'r

angen i'w diweddarau a'u hadolygu'n rheolaidd er mwyn sicrhau eu bod yn parhau i ddiwallu anghenion y sefydliad.

9. Deall y prosesau rheoleiddio ac arolygu a'r goblygiadau i'r sefydliad os nad yw comisiynwyr neu ddarparwyr yn bodloni'r safonau.
10. Deall pwysigrwydd adrodd yn rheolaidd a monitro trefniadau diogelu o fewn sefydliadau darparwyr.
11. Deall beth yw risg diogelu ar lefel bwrdd a bod angen cael trefniadau ar waith ar gyfer adrodd a gweithredu'n gyflym ar gyfer digwyddiadau difrifol, gan gynnwys dyletswydd i hysbysu'r heddlu yn unol â'r ddeddfwriaeth bresennol.
12. Deall a bod yn ymwybodol bod angen i'r bwrdd gael mynediad at gyngor arbenigol priodol ar faterion diogelu ac amddiffyn gan weithwyr proffesiynol dynodedig.